

Sygn. akt: I Ns 134/17

POSTANOWIENIE

Dnia 30 października 2018 r.

Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Hanna Woźniak
Protokolant	sekretarz sądowy Magdalena Strzelecka

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2018 r. w Wąbrzeźnie na rozprawie

sprawy z wniosku J. L.

z udziałem M. K. (1)

o dział spadku po A. K.

postanawia:

1. dokonać działu spadku o wartości 140.264 (sto czterdzieści tysięcy dwieście sześćdziesiąt cztery) złote po A. K. córce F. i A. zmarłej dnia (...) roku w T. obejmującego:

a) prawo odrębnej własności lokalu mieszkalnego nr (...) o pow. (...) m² położonego w W. przy ul. (...) wraz z udziałem (...) części we własności gruntu oraz częściach budynku i urządzeń nie służących wyłącznie do użytku właścicieli lokali, dla którego Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie prowadzi księgę wieczystą nr (...),

b) własność ruchomości w postaci;

- szafy, komody, witryny, stolika nocnego i pufy w małym pokoju,

- kuchenki gazowej, stołu, dwóch krzeseł, zlewu i kompletu mebli kuchennych,

- prysznic z hydromasażem i sauną, szafki podumywalkowej, lustra łazienkowego,

- szafki, wieszaka z szafką na buty, szafy i lustra w przedpokoju

w ten sposób, że wyżej opisany lokal mieszkalny oraz ruchomości przyznać na wyłączną własność M. K. (1) córce A. i A. P. (...),

2. tytułem spłaty wartości udziału w majątku spadkowym zasądzić od M. K. (1) na rzecz J. L. kwotę 70.132 (siedemdziesiąt tysięcy sto trzydzieści dwa) złote, która będzie płatna w całości w terminie dwóch miesięcy od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wymagalności do dnia zapłaty,

3. zasądzić od Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie na rzecz radcy prawnego M. K. (2) kwotę 5.412 (pięć tysięcy czterysta dwanaście) złotych brutto tytułem pomocy prawnej udzielonej uczestniczce z urzędu oraz kwotę 446,32 (czterysta czterdzieści sześć 32/100) złotych tytułem zwrotu kosztów dojazdu do sądu,

4. nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciążyć Skarb Państwa, a w pozostałym zakresie ustalić, że wnioskodawczyni i uczestniczka ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

SSR Hanna Woźniak

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2.(...)

Sędzia: H. W.

Sygn. akt I Ns 134/17

UZASADNIENIE

J. L. złożyła wniosek o dział spadku po matce A. K. zmarłej dnia 19 lipca 2009r. poprzez przyznanie siostrze M. K. (1) na wyłączną własność lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w W. przy ul. (...) o wartości 160.000 zł ze splatą stosownie do wartości udziału dla wnioskodawczyni.

Uczestniczka M. K. (1) co do zasady poparła wniosek, ostatecznie zakwestionowała jednak wartość lokalu podaną przez wnioskodawczynię oraz domagała się ustalenia splaty ratalnej, a nie jednorazowej. Domagała się także rozliczenia nakładów poniesionych na spadkowy lokal.

Sąd ustalił, co następuje:

A. K. córka F. i A. zmarła 19 lipca 2009 roku w T.. Spadek po niej odziedziczyły jej córki: J. L. i M. K. (1) po 1/2 części (dowód: odpis postanowienia (...) – k.8).

W skład spadku po A. K. wchodzi prawo odrębnej własności lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w W. przy ul. (...) wraz z udziałem (...) we własności gruntu oraz części wspólnych budynku i urządzeń nie służących do wyłącznego użytku właścicieli poszczególnych lokali, dla którego Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie prowadzi księgę wieczystą nr (...) oraz ruchomości będące na wyposażeniu tego lokalu (dowód: wydruk treści księgi wieczystej (...) – k.9-13).

Wartość lokalu podlegającego dziedziczeniu według jego stanu na dzień otwarcia spadku, a według cen aktualnych na dzień orzekania wynosi 137.000 zł, a wartość ruchomości 4.081 zł (dowód: opinia biegłego – k.198-237).

Uczestniczka M. K. (1) jest osobą głuchoniemą. Prowadzi jednoosobowe gospodarstwo domowe. Ma ona dwa źródła dochodu: rentę z dodatkiem dla sieroty zupełnej w kwocie 1.393,93 zł netto miesięcznie oraz wynagrodzenie ze stosunku pracy w kwocie 1.764,80 zł netto miesięcznie. Spłaca różne zobowiązania kredytowe, w tym odziedziczone po matce oraz ponosi koszty utrzymania mieszkania (dowód: oświadczenie o stanie rodzinnym, majątku i dochodach z załącznikami – k.29-74).

Sąd zważył, co następuje:

Sąd podzielił wnioski końcowe opinii biegłego albowiem żadna ze stron w określonym terminie nie złożyła do niego zastrzeżeń, a Sąd z urzędu nie dopatrzył się żadnych uchybień. Opinia została sporządzona jasno i logicznie. Sąd nie miał problemu z przesłaniem toku rozumowania biegłego i ze stwierdzeniem, że wnioski końcowe logicznie wypływają z przeprowadzonych obliczeń. Sąd dał wiarę treści oświadczeń o stanie rodzinnym, majątku i dochodach

oraz treści kserokopii dokumentów dołączonych do jednego z nich albowiem ich treść nie była kwestionowana w toku postępowania.

Zgodnie z art.684 i art.686 kpc skład i wartość spadku ulegającego podziałowi ustala sąd, który może zasięgnąć opinii biegłego w sprawie wymagającej wiadomości specjalnych (art.278§1 w zw. z art.13§2 kpc). W postępowaniu działowym sąd rozstrzyga także o istnieniu zapisów zwykłych, których przedmiotem są rzeczy lub prawa należące do spadku, jak również o wzajemnych roszczeniach pomiędzy współspadkobiercami z tytułu posiadania poszczególnych przedmiotów spadkowych, pobranych pożytków i innych przychodów, poczynionych na spadek nakładów i spłaconych długów spadkowych. Pierwszeństwo co do sposobu działu spadku ma wola spadkobierców wyrażona w ich zgodnym wniosku. Dopiero w braku zgodnego wniosku (art.687 kpc) dział spadku będzie rozpoznany według przepisów kodeksu cywilnego i kodeksu postępowania cywilnego.

Współwłasność rzeczy w zamyśle ustawodawcy jest stanem przejściowym, o czym świadczy treść art.210§1 kc: „każdy ze współwłaścicieli może żądać zniesienia współwłasności”. Kodeks cywilny przewiduje kilka sposobów wyjścia ze współwłasności, tak aby każdy, nawet bardzo skomplikowany stan faktyczny, umożliwił zniesienie współwłasności. Zgodnie z art.212§1 kc, jeżeli zniesienie współwłasności następuje na mocy orzeczenia sądu, wartość poszczególnych udziałów może być wyrównana przez dopłaty pieniężne. Natomiast §2 tego artykułu przewiduje, że rzecz, która nie daje się podzielić, może być przyznana stosownie do okoliczności jednemu ze współwłaścicieli z obowiązkiem spłaty pozostałych albo sprzedana stosownie do przepisów kodeksu postępowania cywilnego. Natomiast jeśli ustalono dopłaty lub spłaty, to §3 przewiduje, że sąd oznaczy termin i sposób ich uiszczenia, wysokość i termin uiszczenia odsetek, a w razie potrzeby także sposób ich zabezpieczenia. W razie rozłożenia dopłat i spłat na raty terminy ich uiszczenia nie mogą łącznie przekraczać lat dziesięciu. W wypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie sąd na wniosek dłużnika może odroczyć termin zapłaty rat już wymagalnych.

Przenosząc zacytowaną wyżej treść przepisów na realia niniejszej sprawy należy stwierdzić, że spadkobierczyni zgłosiła zgodny wniosek co do sposobu działu spadku po A. K., zatem sąd orzekający jest tym wnioskiem związany i nie może wybrać innego sposobu zniesienia współwłasności. Zgodnie z wolą spadkobierczyni spadkowy lokal ma przejść na wyłączną własność uczestniczki ze spłatą dla wnioskodawczyni. Wysokość spłaty wynika z opinii biegłego, której strony nie kwestionowały. Jedynym punktem spornym był termin i sposób uiszczenia spłaty. M. K. (1), powołując się na swoje możliwości płatnicze, wносиła o rozłożenie spłaty na 100 miesięcznych rat (k.153). Wnioskodawczyni stanowczo domagała się spłaty jednorazowej w możliwie najkrótszym terminie. W takiej sytuacji Sąd był zobowiązany rozważyć interesy zarówno osoby zobowiązanej, jak i osoby uprawnionej do spłaty. J. L. wychowuje dwoje dzieci, osiągając bardzo skromne dochody. M. K. (1) mimo niepełnosprawności pracuje, a ponadto otrzymuje rentę. Łącznie osiąga dochody netto w kwocie 3.150 zł miesięczne. Z deklaracji składanych przez nią na rozprawie wynika, że ma nadal zdolność kredytową potwierdzoną przez bank (k. 265 in fine). Z powodu pewnych nieporozumień rodzinnych nie udało się ani Sądowi, ani wnioskodawczyni, nakłonić uczestniczki do zaciągnięcia kredytu jeszcze w trakcie trwania postępowania i do zakończenia sprawy ugodą. Niemniej Sąd doszedł do wniosku, że uczestniczka winna wykorzystać swoją zdolność kredytową i spłaci siostrę pozostającą w trudnej sytuacji materialnej jednorazowo. Natomiast rozłożenie spłaty na 100 miesięcznych rat z założeniem uiszczania ich przez uczestniczkę z bieżących dochodów pozbawiłoby tę spłatę jakiegokolwiek wartości ekonomicznej dla wnioskodawczyni. Sąd odroczył jedynie o dwa miesiące wymagalność spłaty, aby dać czas uczestniczce na załatwienie formalności niezbędnych do uzyskania kredytu.

Sąd przeoczył i formalnie nie rozpoznał wniosku o rozliczenie nakładów poczynionych przez uczestniczkę na spadkowy lokal, a strony w terminie kodeksowym nie złożyły wniosku o uzupełnienie postanowienia. Zatem jedynie informacyjnie Sąd podaje, że wniosek ten winien podlegać oddaleniu albowiem z kopii dokumentów k.160-170 wynika, iż nakłady te zostały dokonane po dniu otwarcia spadku, zaś lokal przyznano na własność osobie, która te nakłady poczyniła; część tych dokumentów nie dotyczy nakładów, lecz zakupu nowych sprzętów do mieszkania; decyzja o ustaleniu podatku jest dokumentem niewystarczającym do jego rozliczenia (brak udokumentowania

dokonanej zapłaty podatku), a dokument dokonania przelewu z 2008r. k.170 jest nieczytelny, nie wiadomo zatem, czego dotyczy.

Z tych względów na podstawie art.687 kpc i 212 kc postanowiono jak w pkt. 1 i 2 postanowienia.

Orzeczenie o kosztach ma oparcie w treści art.520§1 kpc (pkt 4 postanowienia). Koszty pełnomocnika z urzędu, który był ustanowiony dla uczestniczki, winien pokryć Skarb Państwa w związku z obciążeniem uczestniczki wysoką splatą jednorazową na rzecz siostry, a wysokość tych kosztów wynika z §2, §4 ust. 2, §8 pkt 6 i §12 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2016r., poz. 1715 z późn.zm.). Sąd przyznał pełnomocnikowi 150% stawki z uwagi na duży nakład pracy wynikający z niepełnosprawności uczestniczki i kłopotów w komunikacji z nią, mając również na uwadze obecność pełnomocnika na każdej rozprawie oraz jego duże zaangażowanie w próby ugodowego załatwienia sprawy.

SSR Hanna Woźniak

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

Sędzia: